

Ferðapjónusta, nýting lands og landafurða

Landsýn 23. febrúar 2018
„Aukið virði landafurða“

Laufey Haraldsdóttir, Ferðamáladeild Háskólans á Hólum

Landnotkun

- **Landslag og búsetumynstur mismunandi**
  - þéttbýli, dreifbýli, strandsvæði, hálendi...
- **Hagsmunir eru margvíslegir**
  - Ferðapjónusta, landbúnaður, landgræðsla, skógrækt, orkuframleiðsla og -flutningu, náttúru- og minjavernd, útivist, samgöngur...
  - Heildarhagsmunir
    - Taka þarf tillit til mismunandi þarfa – en gæta að heildarhagsmunum
- **Stefnumótun og áætlanagerð**
  - Ferðamálaáætlun, byggðaáætlun, náttúruverndaráætlun, rammaáætlun, samgönguáætlun...
  - Stefnumótun í matvælaframleiðslu?

Frá sjónarhóli ferðapjónustu

- **Nýting lands**
  - Samstarf á víðum grundvelli
    - Samhljómur í stefnumótun og áætlanagerð hagaðila
  - Sjálfbær landnýting og umhverfisvernd
    - Grundvöllur landbúnaðar og matvælaframleiðslu til framtíðar
- **Nýting landafurða**
  - Matur og ferðapjónusta
    - Uppruni og „hið ekta“
    - Aðgengi og sýnileiki
    - Vörupróun og markaðssetning
    - » Að skapa ásýnd (ímynd verður til)

Nýting landafurða

Matur og ferðapjónusta

- Fiskur og sjávarmeti
  - Villtar náttúruafurðir
  - Landbúnaður....
    - Kjöt
    - Mjólkurvörur
    - Grænmeti
    - annað
- } Hrein íslensk náttúra?
- } ★ Nýsköpun og vörupróun
- } ★ Orðræða um landbúnað

Ferðapjónusta

- **83 %** ferðamanna segja **náttúruna** hafa megin áhrif á ákvörðun um Íslandsferð
  - Íslensk **menning** og saga, **32,1 %** (Ferðamálastofa, 2017)
- Að halda í sérstöðu landsins/svæðisins
  - Náttúruna
  - Menninguna

Landbúnaður

- Landnýtingarstefna...matvælastefna...byggðastefna...ferðamálastefna...
- Magnframleiðsla og stærðarhagkvæmni vs. fjölbreytt gæðaframleiðsla (vottun)...
- Kjarnasvæði vs. jaðarsvæði
- Staðbundin framleiðsla og sérstaða...
- Félagsleg, umhverfisleg og efnahagsleg sjálfbærni

Matarferðamennska

- Ýmsar skilgreiningar orðið til á „matarferðamanninum“ (e. the food tourist)
  - Að upplifa menningu annarra í gegnum matinn
    - Menningar- og menningararfsferðaðjónusta
  - Ef aðalhvati ferðar er matur og matarmenning
    - Sértek ferðamennska, „matargæðingar“
  - Löngunin til þess að upplifa mat og matarmenningu á ferðalagi
    - Stór hluti ferðamanna

Matarferðarþjónusta

- Hin ýmsu form matarferðarþjónustu
  - Fín veitingahús – Matarslóðar – Matarhátíðir – matreiðsluskólar – matartengd ferðarþjónusta í sveit....
    - Framleiðsluferlið, uppskerutengdir viðburðir, smáframleiðsla - beint frá býli, veitingastaðir í sveit/dreifbýli,
- Felst ekki bara í hágæða matarupplifun á fínum veitingastað
- Snýst líka um að neyta staðbundins matar á staðnum, hitta framleiðendur, upplifa framandi menningu, o.fl.

Matarferðarþjónusta

- Felst í því að búa til upplifun
  - Leika á skynfærin...bragð, sjón, heyrn, snerting, lykt
  - Nýta umhverfið...söguna og menninguna
- Hvað þarf til?
  - Skýra og trúverðuga ímynd
    - „Að borða mat en bragða svæðið“
  - Markaðssetning (símar og samfélagsmiðlar – valdið er neytenda)
  - Er framboð á hráefni nægilegt?
  - Leiðin til neytandans...

Framtíðin...

- „Lærdómspátturinn“ mikilvægur
  - Uppruni, framleiðsluhættir, saga...
- Sjálfbærni og ábyrgð
  - Félagsleg, umhverfisleg, efnahagsleg
- Sérstaða og aukið virði
  - fyrir framleiðanda og gestgjafa
  - fyrir gestinn

Staðföst stefna og upplýst ákvörðun

- Ferðapjónusta
  - Dreifbýli...landbúnaður
  - Stuttar flutningsleiðir
  - Siðferði
  - Sjálfbærni
  - Staðbundin efnahagslegur ábati
  - Tengsl gesta og gestgjafa
- Ferðamennska
  - Minni neysluhyggja
  - Innviklun
  - Aukin kynni af staðbundinni menningu
  - Sjálfbær lífstíll
  - Aukið virði upplifunar

SKAGAFJÖRDUR
Matar í Hvíli & Local Food

SKAGAFJÖRDUR
Matar í Hvíli & Local Food

Reykstur Lundu

